

Dokuzuncu Hariciye Koşu

Öykü Baş karakter Hasta Çocuk, (romanda ismi verilmez) henüz onbeş yaşlarındadır. Kendini bildiğinden beri bacağındaki bir tür kemik veremi ile uğraşmaktadır. O, ne kadar hastahanelerin her türlü kokusuna, seslerine, hastaların özellikle çocukların belli zor durumlarda verdiklere tepkilere bile aşına olsa da, hastalığının durumunda hiçbir gelişme olmamış, hatta her geçen gün daha da vahim hale gelmiştir. Uzun zamandan beri de hayatta tek varlığı olan annesi ile bile hastahaneye gelmemektedir, çocuk hastalığının şiddetini annesinin bilmesini istememektedir. Artık, tıp dilindeki birçok durumu bilmekte, doktorların tepkilerinden teşhisi ölçmektedir. Hasta çocuk, zaman zaman fakir annesi ile yaşadığı yoksul evlerine gitmek yerine, kendisine gönülden bağlı olan yaşlı akrabaları Paşa'nın evine gidip kalmayı tercih eder. Hem orada çok iyi bakım görüp, Paşa ile keyifli vakit geçirecektir, hem de Paşa'nın kızı olan Nüzhet ile birlikte olma mutluluğuna erişecektir. Nüzhet, her ne kadar kendisinden dört beş yaş büyük, evlenme vaktindeki bir kız olsa da, Hasta Çocuk ile aralarında romantik ilişki vardır. Hasta Çocuk, evdeki yardımcı Nurefşan'dan, Nüzhet'e doktor Ragıp Bey isimindeki bir adamla söz kesileceği haberini duyar. Bu habere bozulsa da, kimseye belli etmez ancak, Nüzhet'i sorgular. Nüzhet, yalanlayıp Hasta Çocuk'a ilgi göstermeyi sürdürür, fakat damat artık eve misafiriğe gelmeye başlamıştır. Hasta Çocuk, damat adayı Ragıp Bey ile kalabalıkta sohbet ederken Ragıp Bey, çocuğun hastalığının tam ismini sorar, çocuk Latince ismi söylediğinde doktorun suratı bozulur, fakat Hasta Çocuk'tan hissettiği saklama duygusuyla ortalık yerde ifşa etmez. Bu andan sonra çocukta, doktora karşı gizli bir sempati meydana gelir. Paşa, kendisine damat adayı ile alakalı fikirlerini sorduğundaysa, aşkı ağır basar ve olumsuz yorumlar yapar. Kızının parlak bir doktorla evlenmesi arzusunda olan Paşa'nın Karısı, çocuğun yorumlarına bozulur ve kinlenir. Birazda aralarındaki duyguları sezinleyerek kızına bu bacağından ifrazat akan, hasta, mikrop saçan çocuğu istemediği ile ilgili bağırma başlar. Hasta Çocuk, söylenen, özellikle "mikrop" kelimesine gücenir. İyilik gördüğü bu evden kibarca ayrılmak üzereyken de kendi annesi kalmaya gelir. Çocuk zaruri şekilde bir müddet daha Paşa'nın evinde kalır. Kendi evine geçtiğinde ise, duygusal çöküntü ve doktorların tüm ihtarlarına rağmen baston kullanmamanın neticesinde iyice fenalaşarak, acil olarak hastahaneye kaldırılır. Durumu, artık çok kötüleşmiştir. Birçok doktor türlü türlü yorumlarda bulunur, ancak kati olan üç, dört ameliyat neticesinde yara iyileşmezse bacağın kesilmesidir. Hasta Çocuk, günlerce bu korkuyla yaşar. Kendi evlerine gittiğinde ise gelen kalabalık misafirlere hep aynı şeyleri anlatmaktan bıkmıştır. En son Dokuzuncu Hariciye Koşu'na yatırılır. Tedavisi devam ettiği sırada, Nüzhet, kendisini hiç ziyarete gelmez, ancak Hasta Çocuk, Nüzhet'in yakın zamanda evleneceğinin haberini alır. Paşa ise felç geçirmiştir, Hasta Çocuk'u görmek istemektedir. Çocuk, zor geçen günlerin ve gecelerin ardından bacağı kısalmış ancak kesilmekten kurtulmuş olarak eve gider.

Kişiler

Hasta Çocuk Onbeş yaşındadır, henüz yedi yaşında kemikte görülen bir tür verem hastalığına yakalanmıştır. Annesinden başka kimsesi yoktur, fakir bir hayat yaşamaktadır. Hastalığın getirdiği bir olgunluk ve farkındalığı vardır. Hastalığının ciddiyetini annesinden bile saklar. Bütün ikazlara rağmen baston kullanmayı, gıdasına da önem vermediğinden hastalığı kötüleşir, ayrıca uzun zamandır aşık olduğu Nüzhet'in evlenme teşebbüsü iyice kendini bırakmasına neden olur.

Nüzhet Paşa'nın yirmili yaşlara yakın, havai kızıdır. Hasta Çocuk'la duygusal birliktelik yaşarken başka bir adamla evlenme hazırlığına girer.

Anne Çocuğunu çok seven, fakir, çilekeş bir kadındır.

Paşa Hasta Çocuk'un uzak akrabasıdır. Hasta Çocuk'a ve fikirlerine değer verir. Hasta Çocuk'a sahip çıkar.

Yenge Paşa'nın karısıdır, kocasının Hasta Çocuk'a verdiği önemi bildiğinden O'na iyi davranmaktadır, fakat doktor adayı hakkında çocuk olumsuz yorum yapınca kinlenir, terbiyesiz söylemlerde bulunur.

Doktor Ragıp Nüzhet'in evleneceği, olgun, kibar, Nüzhet'ten onbeş yaş kadar büyük adamdır.

Nurefşan Paşa'nın evinin hizmetçisidir, Nüzhet'i ve Hasta Çocuk'u çok sever, içten içe evlenmelerini ister.

Doktor Mithat Hasta Çocuk'un durumuyla uzun zamandan beri yakından ilgilenen, iyi yürekli doktordur.

Tema

Gerçekleri Yadsımak Hasta Çocuk, kendisine defalarca ikaz edilse de, baston kullanmayı ve gıdasına bakmayı önemsemmez. Hastalıkla büyümüş olmasına rağmen, sağlıklı gibi görünmek arzusu, bacağının kesilmesi tehlikesini doğurur.